

PRZEKONANIE (11) *sb n*

Pierwsze e, o oraz a jasne (w tym w a 1 r. błędne znakowanie), końcowe e pochylone.

sg *N* przekonanié (4); -é (1), -(e) (3). \diamond *G* przekonaniã (3). \diamond *D* przekonaniu (3). \diamond [*A* przekonani(e).] \diamond *I* przekonaniem (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVIII w. s.v. przekonać.

1. Pokonanie, zwyciężenie (7) :

Przen [czego] (1) :

Szereg: »przekonanie i zniewolenie« (1): Naprzod wiedzieć ma doskonałe co to wiara w Bogá y co to Bogu wierzyć/ gdy on sam co mówi: iż jest wedle Apóstoła przekonanie wśzytkiego rozumu nálezego/ y zniewolenie jego pod posłuszeństwo tego co mówi. SkarKaz 276b.

a. Pokonanie w dyskusji, udowodnienie błędności czyjejs opinii, fałszywego mniemania, skłonienie do zmiany zdania; refutatio Calep; redargutio Cn [w tym: kogo (5)] (6) : *Ná ty złe chytne czáfy ten sposób przekonania Heretykow/ á łacne prawdy Kátholickiey pokazanie/ dał Pan Bog tych czáfów ośtátnych SkarŻyw 203; Lecż ielzche ku potężnieyfe^{mv} przekonaniu ftrony przeciwney/ kilká sentency/ z dawnych onych Oycow przypomináć będę. NiemObr 80, 66; Calep 905b.*

Wyrażenie: »błędu przekonanie« (1): Czwarta część ma wiary nálezey Chriściánłkiey [...] ze fzczyregó y fámego fłowá Bożego profte wyznánie/ á błędu przeciwnego/ y z pińmá ś. y ná wietłze ich záfwytdzenie/ z ich wálnych Doktorow/ y z fpraw Synodowych pokazanie y przekonanie. NiemObr 91.

Szeregi: »pokazanie i przekonanie« (1): NiemObr 91 cf Wyrażenie.

»zawstydzenie i przekonanie« (1): W czwartey części [...] bład przeciwny/ y z pińmá świętego/ y ku wietłzemu záfwytdzeniu/ y przekonaniu ftrony przeciwney/ z ich że wálnych Doktorow/ y z Synodowych fpraw pokázowáć będę. NiemObr 7.

2. Udowodnienie winy przed sądem; wyrok sądu; victoria Modrz (3) : *vrzędowi niegodzi fię onych imáć/ ktorzi iáká ośiádłość máią: ázby byli právem przekonáni. Lecż do tego przekonania moy Boże iáko wiele przekaz? ModrzBaz 141; [Si fuerit causa nyeyaka przłza myedzi kym [...] zwypythaliby ffdzowie [...] illi iusticie palmam dabunt themv dadzv otrzymacz fprawiedlyvołcz. y przekonanye TomZbrudzBrul Deut 25/1].*

Szereg: »przekonanie i rozkazanie urzędowe« (1): [dzisiejsi przeniásladownicy Kościóła] Kościóły łupią/ Plebánie pułtołzã/ kápłany wymiátuiã/ dobrá kościelne łobie świętokráyłkim obyczaiem przywłáfczáiã. żadnego ná nas przekonania y rofkazania vrzędownego/ y nie fprawiedliwego ná koniec/ nie máiąc SkarŻyw 81.

Wyrażenie przyimkowe: »za przekonaniem« (1): iż káždy mężobóycá zá przekonaniem [posteaquam convictus fuerit JanStat 612] rok y fześć niedziel ná dnie w wieży siedzieć ma/ á my siedzenia żadnému odpulzczać nie mamy. SarnStat 608.

3. Dowód (1) :

przekonanie czego (1): Wiara nie jest wfániem/ jest fundáment rzeczy fpodziwánych y przekonanie niewidomych [argumentum non apparentium Vulg Hebr 11/1] SkarKaz Oooo3a [przekład tego samego tekstu] [402a, b].

[*przekonanie o czym: SkarKaz 402b cf Szereg.*

W połączeniu szeregowym: Druga wczynność wiary wedle Apostoła iest/ Przekonanie rzeczy niewidomych y nierozumiánnych. to iest/ ták ty rzeczy/ ktore Bog mowi/ wierzy iákoby miałá wżytki ná oko dowody iáwne/ świadectwá y przekonanie *SkarKaz 402b.*

Szereg: »przekonanie i dowod«: Przetoż wiará iest/ przekonanie y dowod o rzeczách niewidomych/ iáko mowi Apostoł. *SkarKaz 402b. [Ponadto w połączeniu szeregowym.]*

Synonimy: **1.** *pogromienie, pokonanie, zwyciężenie; a. przedysputowanie, przełomienie; 2. pokonanie, skazanie; 3. dowod, świadectwo.*

Cf NIEPRZEKONANIE, **PRZEKONAĆ**

LW